

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1992

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
193

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2102

Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 25 Οκτωβρίου 1980 με τις εξής δηλώσεις:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 42 της σύμβασης η Ελλάδα δηλώνει ότι δεν δεσμεύεται για την πληρωμή των εξόδων, που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 26 και συνδέονται με σύμπραξη δικηγόρου ή νομικού συμβούλου ή για τα δικαστικά έξοδα παρά μόνο κατά το μέτρο που αυτά τα έξοδα αφορούν περιπτώσεις δωρεάν δικαστικής ή νομικής συνδρομής.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 6 επ. ως Κεντρική Αρχή ορίζεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

3. Η αρμοδιότητα για τη διενέργεια των δικαστικών πράξεων και τη διεξαγωγή των δικών επί ονόματι ή για λογαριασμό της Κεντρικής Αρχής και των προσώπων ή υπηρεσιών που δικαιούνται κατά τους όρους της σύμβασης να ζητήσουν την επιστροφή του παιδιού ή κρίνονται απαραίτητες για την επίτευξη του σκοπού της σύμβασης ανατίθεται στα κατά τόπους αρμόδια Γραφεία Νομικού Συμβούλου ή Δικαστικά Γραφεία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Όπου δεν λειτουργούν τέτοια γραφεία η αρμοδιότητα αυτή ανατίθεται σε δικηγόρο του Δημοσίου με εντολή του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναλαμβάνουν μέσω των ιδρυμάτων τους και ύστερα από σχετική παραγγελία του

κατά τόπον αρμόδιου Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών την προσωρινή φύλαξη του εντοπιζόμενου και θεωρούμενου ως παρανόμως μετακινούμενου ή κατακρατούμενου κατά τους όρους της σύμβασης παιδιού μέχρι την επιστροφή του στον αναγνωριζόμενο δικαιούχο.

Το κείμενο της σύμβασης στο πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

CONVENTION ON THE CIVIL ASPECTS OF INTERNATIONAL CHILD ABDUCTION

The States signatory to the present Convention,
Firmly convinced that the interests of children are of paramount importance in matters relating to their custody,

Desiring to protect children internationally from the harmful effects of their wrongful removal or retention and to establish procedures to ensure their prompt return to the State of their habitual residence, as well as to secure protection for rights of access,

Have resolved to conclude a Convention to this effect, and have agreed upon the following provisions -

CHAPTER I - SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1

The objects of the present Convention are -

- a) to secure the prompt return of children wrongfully removed to or retained in any Contracting State; and
- b) to ensure that rights of custody and of access under the law of one Contracting State are effectively respected in the other Contracting States.

Article 2

Contracting States shall take all appropriate measures to secure within their territories the implementation of the objects of the Convention. For this purpose they shall use the most expeditious procedures available.

Article 3

The removal or the retention of a child is to be considered wrongful where -

- a) it is in breach of rights of custody attributed to a person, an institution or any other body, either jointly or alone, under the law of the State in which the child was habitually resident immediately before the removal or retention; and
- b) at the time of removal or retention those rights were actually exercised, either jointly or alone, or would have been so exercised but for the removal or retention.

The rights of custody mentioned in sub-paragraph

- a) above, may arise in particular by operation of law or by reason of a judicial or administrative decision, or by reason of an agreement having legal effect under the law of that State.

Article 4

The Convention shall apply to any child who was habitually resident in a Contracting State immediately before any breach of custody or access rights. The Convention shall cease to apply when the child attains the age of 16 years.

Article 5

For the purposes of this Convention -

- a) 'rights of custody' shall include rights relating to the care of the person of the child and, in particular, the right to determine the child's place of residence;
- b) 'rights of access' shall include the right to take a child for a limited period of time to a place other than the child's habitual residence.

CHAPTER II - CENTRAL AUTHORITIES

Article 6

A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention upon such authorities.

Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial organizations shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial extent of their powers. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which applications may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 7

Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their respective State to secure the prompt return of children and to achieve the other objects of this Convention.

In particular, either directly or through any inter-mediary, they shall take all appropriate measures.-

- a) to discover the whereabouts of a child who has

been wrongfully removed or retained;

- b) to prevent further harm to the child or prejudice to interested parties by taking or causing to be taken provisional measures;
- c) to secure the voluntary return of the child or to bring about an amicable resolution of the issues;
- d) to exchange, where desirable, information relating to the social background of the child;
- e) to provide information of a general character as to the law of their State in connection with the application of the Convention;
- f) to initiate or facilitate the institution of judicial or administrative proceedings with a view to obtaining the return of the child and, in a proper case, to make arrangements for organizing or securing the effective exercise of rights of access;
- g) where the circumstances so require, to provide or facilitate the provision of legal aid and advice, including the participation of legal counsel and advisers;
- h) to provide such administrative arrangements as may be necessary and appropriate to secure the safe return of the child;
- i) to keep each other informed with respect to the operation of this Convention and, as far as possible, to eliminate any obstacles to its application.

CHAPTER III - RETURN OF CHILDREN

Article 8

Any person, institution or other body claiming that a child has been removed or retained in breach of custody rights may apply either to the Central Authority of the child's habitual residence or to the Central Authority of any other Contracting State for assistance in securing the return of the child.

The application shall contain -

- a) information concerning the identity of the applicant, of the child and of the person alleged to have removed or retained the child;
 - b) where available, the date of birth of the child;
 - c) the grounds on which the applicant's claim for return of the child is based;
 - d) all available information relating to the whereabouts of the child and the identity of the person with whom the child is presumed to be.
- The application may be accompanied or supplemented by -
- e) an authenticated copy of any relevant decision or agreement;
 - f) a certificate or an affidavit emanating from a Central Authority, or other competent authority of the State of the child's habitual residence, or from a qualified person, concerning the relevant law of that State;
 - g) any other relevant document.

Article 9

If the Central Authority which receives an application referred to in Article 8 has reason to believe that the child is in another Contracting State, it shall directly and without delay transmit the application to the Central Authority of that Contracting State and inform the

requesting Central Authority, or the applicant, as the case may be.

Article 10

The Central Authority of the State where the child is shall take or cause to be taken all appropriate measures in order to obtain the voluntary return of the child.

Article 11

The judicial or administrative authorities of Contracting States shall act expeditiously in proceedings for the return of children.

If the judicial or administrative authority concerned has not reached a decision within six weeks from the date of commencement of the proceedings, the applicant or the Central Authority of the requested State, on its own initiative or if asked by the Central Authority of the requesting State, shall have the right to request a statement of the reasons for the delay. If a reply is received by the Central Authority of the requested State, that Authority shall transmit the reply to the Central Authority of the requesting State, or to the applicant, as the case may be.

Article 12

Where a child has been wrongfully removed or retained in terms of Article 3 and, at the date of the commencement of the proceedings before the judicial or administrative authority of the Contracting State where the child is, a period of less than one year has elapsed from the date of the wrongful removal or retention, the authority concerned shall order the return of the child forthwith.

The judicial or administrative authority, even where the proceedings have been commenced after the expiration of the period of one year referred to in the preceding paragraph, shall also order the return of the child, unless it is demonstrated that the child is now settled in its new environment.

Where the judicial or administrative authority in the requested State has reason to believe that the child has been taken to another State, it may stay the proceedings or dismiss the application for the return of the child.

Article 13

Notwithstanding the provisions of the preceding Article, the judicial or administrative authority of the requested State is not bound to order the return of the child if the person, institution or other body which opposes its return establishes that -

a) the person, institution or other body having the care of the person of the child was not actually exercising the custody rights at the time of removal or retention, or had consented to or subsequently acquiesced in the removal or retention; or

b) there is a grave risk that his or her return would expose the child to physical or psychological harm or otherwise place the child in an intolerable situation.

The judicial or administrative authority may also refuse to order the return of the child if it finds that the child objects to being returned and has attained an age and degree of maturity at which it is appropriate to take account of its views.

In considering the circumstances referred to in this Article, the judicial and administrative authorities shall take into account the information relating to the social background of the child provided by the Central Authority or other competent authority of the child's habitual residence.

Article 14

In ascertaining whether there has been a wrongful removal or retention within the meaning of Article 3, the judicial or administrative authorities of the requested State may take notice directly of the law of, and of judicial or administrative decisions, formally recognized or not in the State of the habitual residence of the child, without recourse to the specific procedures for the proof of that law or for the recognition of foreign decisions which would otherwise be applicable.

Article 15

The judicial or administrative authorities of a Contracting State may, prior to the making of an order for the return of the child, request that the applicant obtain from the authorities of the State of the habitual residence of the child a decision or other determination that the removal or retention was wrongful within the meaning of Article 3 of the Convention, where such a decision or determination may be obtained in that State. The Central Authorities of the Contracting States shall so far as practicable assist applicants to obtain such a decision or determination.

Article 16

After receiving notice of a wrongful removal or retention of a child in the sense of Article 3, the judicial or administrative authorities of the Contracting State to which the child has been removed or in which it has been retained shall not decide on the merits of rights of custody until it has been determined that the child is not to be returned under this Convention or unless an application under this Convention is not lodged within a reasonable time following receipt of the notice.

Article 17

The sole fact that a decision relating to custody has been given in or is entitled to recognition in the requested State shall not be a ground for refusing to return a child under this Convention, but the judicial or administrative authorities of the requested State may take account of the reasons for that decision in applying this Convention.

Article 18

The provisions of this Chapter do not limit the power

of a judicial or administrative authority to order the return of the child at any time.

Article 19

A decision under this Convention concerning the return of the child shall not be taken to be a determination on the merits of any custody issue.

Article 20

The return of the child under the provisions of Article 12 may be refused if this would not be permitted by the fundamental principles of the requested State relating to the protection of human rights and fundamental freedoms.

CHAPTER IV - RIGHTS OF ACCESS

Article 21

An application to make arrangements for organizing or securing the effective exercise of rights of access may be presented to the Central Authorities of the Contracting States in the same way as an application for the return of a child.

The Central Authorities are bound by the obligations of co-operation which are set forth in Article 7 to promote the peaceful enjoyment of access rights and the fulfilment of any conditions to which the exercise of those rights may be subject. The Central Authorities shall take steps to remove, as far as possible, all obstacles to the exercise of such rights.

The Central Authorities, either directly or through intermediaries, may initiate or assist in the institution of proceedings with a view to organizing or protecting these rights and securing respect for the conditions to which the exercise of these rights may be subject.

CHAPTER V - GENERAL PROVISIONS

Article 22

No security, bond or deposit, however described, shall be required to guarantee the payment of costs and expenses in the judicial or administrative proceedings falling within the scope of this Convention.

Article 23

No legalization or similar formality may be required in the context of this Convention.

Article 24

Any application, communication or other document sent to the Central Authority of the requested State shall be in the original language, and shall be accompanied by a translation into the official language or one of the official languages of the requested State or, where that is not feasible, a translation into French or English.

However, a Contracting State may, by making a

reservation in accordance with Article 42, object to the use of either French or English, but not both, in any application, communication or other document sent to its Central Authority.

Article 25

Nationals of the Contracting States and persons who are habitually resident within those States shall be entitled in matters concerned with the application of this Convention to legal aid and advice in any other Contracting State on the same conditions as if they themselves were nationals of and habitually resident in that State.

Article 26

Each Central Authority shall bear its own costs in applying this Convention.

Central Authorities and other public services of Contracting States shall not impose any charges in relation to applications submitted under this Convention. In particular, they may not require any payment from the applicant towards the costs and expenses of the proceedings or, where applicable, those arising from the participation of legal counsel or advisers. However, they may require the payment of the expenses incurred or to be incurred in implementing the return of the child.

However, a Contracting State may, by making a reservation in accordance with Article 42, declare that it shall not be bound to assume any costs referred to in the preceding paragraph resulting from the participation of legal counsel or advisers or from court proceedings, except insofar as those costs may be covered by its system of legal aid and advice.

Upon ordering the return of a child or issuing an order concerning rights of access under this Convention, the judicial or administrative authorities may, where appropriate, direct the person who removed or retained the child, or who prevented the exercise of rights of access, to pay necessary expenses incurred by or on behalf of the applicant, including travel expenses, any costs incurred or payments made for locating the child, the costs of legal representation of the applicant, and those of returning the child.

Article 27

When it is manifest that the requirements of this Convention are not fulfilled or that the application is otherwise not well founded, a Central Authority is not bound to accept the application. In that case, the Central Authority shall forthwith inform the applicant or the Central Authority through which the application was submitted, as the case may be, of its reasons.

Article 28

A Central Authority may require that the application be accompanied by a written authorization empowering it to act on behalf of the applicant, or to designate a representative so to act.

Article 29

This Convention shall not preclude any person, institution or body who claims that there has been a breach of custody or access rights within the meaning of Article 3 or 21 from applying directly to the judicial or administrative authorities of a Contracting State, whether or not under the provisions of this Convention.

Article 30

Any application submitted to the Central Authorities or directly to the judicial or administrative authorities of a Contracting State in accordance with the terms of this Convention, together with documents and any other information appended thereto or provided by a Central Authority, shall be admissible in the courts or administrative authorities of the Contracting States.

Article 31

In relation to a State which in matters of custody of children has two or more systems of law applicable in different territorial units -

a) any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit of that State;

b) any reference to the law of the State of habitual residence shall be construed as referring to the law of the territorial unit in that State where the child habitually resides.

Article 32

In relation to a State which in matters of custody of children has two or more systems of law applicable to different categories of persons, any reference to the law of that State shall be construed as referring to the legal system specified by the law of that State.

Article 33

A State within which different territorial units have their own rules of law in respect of custody of children shall not be bound to apply this Convention where a State with a unified system of law would not be bound to do so.

Article 34

This Convention shall take priority in matters within its scope over the Convention of 5 October 1961 concerning the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of minors, as between Parties to both Conventions. Otherwise the present Convention shall not restrict the application of an international instrument in force between the State of origin and the State addressed or other law of the State addressed for the purposes of obtaining the return of a child who has been wrongfully removed or retained or of organizing access rights.

Article 35

This Convention shall apply as between Contracting States only to wrongful removals or retentions occurring after its entry into force in those States.

Where a declaration has been made under Article 39 or 40, the reference in the preceding paragraph to a Contracting State shall be taken to refer to the territorial unit or units in relation to which this Convention applies.

Article 36

Nothing in this Convention shall prevent two or more Contracting States, in order to limit the restrictions to which the return of the child may be subject, from agreeing among themselves to derogate from any provisions of this Convention which may imply such a restriction.

CHAPTER VI - FINAL CLAUSES

Article 37

The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Fourteenth Session.

It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands.

Article 38

Any other State may accede to the Convention.

The instrument of accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands.

The Convention shall enter into force for a State acceding to it on the first day of the third calendar month after the deposit of its instrument of accession.

The accession will have effect only as regards the relations between the acceding State and such Contracting States as will have declared their acceptance of the accession. Such a declaration will also have to be made by any Member State ratifying, accepting or approving the Convention after an accession. Such declaration shall be deposited at the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands; this Ministry shall forward, through diplomatic channels, a certified copy to each of the Contracting States.

The Convention will enter into force as between the acceding State and the State that has declared its acceptance of the accession on the first day of the third calendar month after the deposit of the declaration of acceptance.

Article 39

Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, declare that the

Convention shall extend to all the territories for the international relations of which it is responsible, or to one or more of them. Such a declaration shall take effect at the time the Convention enters into force for that State.

Such declaration, as well as any subsequent extension, shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands.

Article 40

If a Contracting State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

Any such declaration shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

Article 41

Where a Contracting State has a system of government under which executive, judicial and legislative powers are distributed between central and other authorities within that State, its signature or ratification, acceptance or approval of, or accession to this Convention, or its making of any declaration in terms of Article 40 shall carry no implication as to the internal distribution of powers within that State.

Article 42

Any State may, not later than the time of ratification, acceptance, approval or accession, or at the time of making a declaration in terms of Article 39 or 40, make one or both of the reservations provided for in Article 24 and Article 26, third paragraph. No other reservation shall be permitted.

Any State may at any time withdraw a reservation it has made. The withdrawal shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands.

The reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 43

The Convention shall enter into force on the first day of the third calendar month after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession referred to in Articles 37 and 38.

Thereafter the Convention shall enter into force -

(1) for each State ratifying, accepting, approving or acceding to it subsequently, on the first day of the third calendar month after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

(2) for any territory or territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article

39 or 40, on the first day of the third calendar month after the notification referred to in that Article.

Article 44

The Convention shall remain in force for five years from the date of its entry into force in accordance with the first paragraph of Article 43 even for States which subsequently have ratified, accepted, approved it or acceded to it.

If there has been no denunciation, it shall be renewed tacitly every five years.

Any denunciation shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands at least six months before the expiry of the five year period. It may be limited to certain of the territories or territorial units to which the Convention applies.

The denunciation shall have effect only as regards the State which has notified it. The Convention shall remain in force for the other Contracting States.

Article 45

The Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands shall notify the States Members of the Conference, and the States which have acceded in accordance with Article 38, of the following -

(1) the signatures and ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 37;

(2) the accessions referred to in Article 38;

(3) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 43;

(4) the extensions referred to in Article 39;

(5) the declarations referred to in Articles 38 and 40;

(6) the reservations referred to in Article 24 and Article 26, third paragraph, and the withdrawals referred to in Article 42;

(7) the denunciations referred to in Article 44.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 25th day of October, 1980, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law at the date of its Fourteenth Session.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΠΑΓΩΓΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση, Πιστεύοντας βαθιά ότι το συμφέρον του παιδιού είναι πρωταρχικής σημασίας για κάθε ζήτημα με την επιμέλειά του,

Επιθυμώντας να προστατεύσουν διεθνώς το παιδί κατά των επιβλαβών συνεπειών της παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησής του και να δημιουργήσουν διαδικασίες που αποβλέπουν στο να διασφαλίσουν την άμεση επιστροφή του παιδιού στο Κράτος της συνήθους διαμονής του, καθώς

και την προστασία του δικαιώματος επικοινωνίας,
Αποφάσισαν τη σύναψη Σύμβασης γ' αυτόν το σκοπό και συμφώνησαν στις παρακάτω διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 1

Η παρούσα Σύμβαση έχει ως σκοπό:

α) να διασφαλίσει την άμεση επιστροφή των παιδιών που μετακινήθηκαν ή κατακρατήθηκαν παράνομα σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη,

β) να διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα επιμέλειας και επικοινωνίας που υφίστανται κατά το δίκαιο ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα είναι σεβαστά και στα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Άρθρο 2

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για να διασφαλίσουν, εντός των εδαφικών τους ορίων, την πραγματοποίηση των σκοπών της Σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν θα χρησιμοποιούν τις διαδικασίες επειγόντος χαρακτήρος που διαθέτουν.

Άρθρο 3

Η μετακίνηση ή η κατακράτηση παιδιού θεωρούνται παράνομες:

α) εφόσον έγιναν κατά παραβίαση δικαιώματος επιμέλειας, αναγνωρισμένου σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οργάνωση, είτε αποκλειστικά είτε από κοινού με άλλους, από το δίκαιο του Κράτους στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από την μετακίνηση ή την κατακράτησή του και

β) το δικαίωμα αυτό ησκειτο πραγματικά, αποκλειστικά ή από κοινού με άλλους, κατά το χρόνο της μετακίνησης ή της κατακράτησης, ή θα είχε ασκηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εάν δεν είχαν επισυμβεί τα γεγονότα αυτά. Το δικαίωμα επιμέλειας που αναφέρεται στην περίπτωση α) μπορεί να απορρέει ιδίως είτε απευθείας από το νόμο, είτε από δικαστική ή διοικητική απόφαση, είτε από συμφωνία που ισχύει σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του Κράτους.

Άρθρο 4

Η Σύμβαση εφαρμόζεται για κάθε παιδί το οποίο είχε τη συνήθη διαμονή του σε Συμβαλλόμενο Κράτος αμέσως πριν από την προσβολή των δικαιωμάτων επιμέλειας ή επικοινωνίας. Η εφαρμογή της Σύμβασης παύει όταν το παιδί αποκτήσει την ηλικία των 16 ετών.

Άρθρο 5

Κατά την έννοια της παρούσας Σύμβασης:

α) το "δικαίωμα επιμέλειας" περιλαμβάνει το δικαίωμα που αφορά στη μέριμνα για το πρόσωπο του παιδιού και ιδίως το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του.

β) το "δικαίωμα επικοινωνίας" περιλαμβάνει το δικαίωμα να μεταφέρει κάποιος το παιδί για ορισμένο χρονικό διάστημα σε τόπο άλλο από τον τόπο της συνήθους διαμονής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ - ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 6

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος υποδεικνύει μία Κεντρική Αρχή επιφορτισμένη να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τη Σύμβαση. Ομοσπονδιακά Κράτη, Κράτη στα οποία ισχύουν περισσότερα νομικά συστήματα, ή Κράτη τα οποία έχουν αυτόνομες εδαφικές ενότητες, είναι ελεύθερα να υποδείξουν περισσότερες από μία Κεντρική Αρχή και να προσδιορίσουν την εδαφική έκταση και τις εξουσίες κάθεμιάς από τις Αρχές αυτές. Το Κράτος που κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας υποδεικνύει την Κεντρική Αρχή προς την οποία θα απευθύνονται οι αιτήσεις προς το σκοπό της διαβίβασής τους στην αρμόδια Κεντρική Αρχή εντός αυτού του Κράτους.

Άρθρο 7

Οι Κεντρικές Αρχές οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους και να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών στα αντίστοιχα Κράτη για την εξασφάλιση της άμεσης επιστροφής των παιδιών και την πραγματοποίηση των άλλων σκοπών της παρούσας Σύμβασης.

Ειδικότερα, είτε απευθείας είτε με τη συνδρομή κάθε ενδιαμέσου οργάνου, οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα:

α) για να εντοπίζουν ένα παιδί που μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παράνομα,

β) για να προλαμβάνουν νέους κινδύνους για το παιδί ή βλάβες στους ενδιαφερομένους, λαμβάνοντας ή προκαλώντας τη λήψη προσωρινών μέτρων,

γ) για να εξασφαλίζουν την εκούσια απόδοση του παιδιού ή να διευκολύνουν μια συμβιβαστική λύση,

δ) για να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικές με την κοινωνική κατάσταση του παιδιού, εφόσον αυτό είναι χρήσιμο,

ε) για να παρέχουν γενικές πληροφορίες που αφορούν το εθνικό τους δίκαιο σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης,

στ) για να αρχίζουν ή να διευκολύνουν την έναρξη δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας με σκοπό να επιτύχουν την επιστροφή του παιδιού και, αν υπάρχει ανάγκη, να καταστήσουν δυνατή την οργάνωση ή την ουσιαστική άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας,

ζ) για να παρέχουν ή, κατά τις περιστάσεις, να διευκολύνουν την παροχή νομικής και δικαστικής αρωγής, συμπεριλαμβανομένης και της χρησιμοποίησεως δικηγόρου ή νομικού συμβούλου,

η) για να εξασφαλίζουν σε διοικητικό επίπεδο, εάν είναι αναγκαίο και σκόπιμο, την ακίνδυνη επιστροφή του παιδιού,

θ) για να τηρούνται αμοιβαίως ενήμερες για τη λειτουργία της Σύμβασης και, στο μέτρο του δυνατού, να αίρουν τα εμπόδια που ενδεχομένως συναντώνται κατά την εφαρμογή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ - ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 8

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η οργάνωση, που ισχυρίζονται ότι ένα παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε κατά

παραβίαση δικαιώματος επιμέλειας, μπορούν να απευθυνθούν είτε στην Κεντρική Αρχή του τόπου της συνήθους διαμονής του παιδιού, είτε σ' αυτήν οποιουδήποτε άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, για να τους παράσχουν τη συνδρομή τους με σκοπό να εξασφαλιστεί η επιστροφή του παιδιού.

Η αίτηση πρέπει να περιέχει:

α) πληροφορίες που αφορούν την ταυτότητα του αιτούντος, του παιδιού και του προσώπου για το οποίο προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι μετέφερε ή κατακράτησε το παιδί,
β) τη χρονολογία γέννησης του παιδιού, εφόσον είναι δυνατό να παρασχεθεί,

γ) τους λόγους επί των οποίων στηρίζεται ο αιτών για να ζητήσει την επιστροφή του παιδιού,

δ) κάθε διαθέσιμη πληροφορία που αφορά τον εντοπισμό του παιδιού και την ταυτότητα του προσώπου με το οποίο τεκμαίρεται ότι αυτό ευρίσκεται.

Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται ή να συμπληρώνεται από:

ε) επικυρωμένο αντίγραφο κάθε χρήσιμης απόφασης ή συμφωνίας,

στ) πιστοποιητικό ή βεβαίωση προερχόμενη από την Κεντρική Αρχή ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή του Κράτους της συνήθους διαμονής ή από κάποιο αρμόδιο πρόσωπο, σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους αυτού,

ζ) κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο.

Άρθρο 9

Εφόσον η Κεντρική Αρχή που λαμβάνει την αίτηση, σύμφωνα με το άρθρο 8, έχει λόγους να πιστεύει ότι το παιδί βρίσκεται σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, διαβιβάζει την αίτηση απευθείας και χωρίς καθυστέρηση στην Κεντρική Αρχή του Συμβαλλόμενου αυτού Κράτους και πληροφορεί σχετικά την Κεντρική Αρχή από την οποία προέρχεται η αίτηση ή, ενδεχομένως, τον αιτούντα.

Άρθρο 10

Η Κεντρική Αρχή του Κράτους όπου βρίσκεται το παιδί λαμβάνει ή προκαλεί τη λήψη κάθε μέτρου ικανού να εξασφαλίσει την εκούσια απόδοσή του.

Άρθρο 11

Οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών οφείλουν να εφαρμόζουν τις διαδικασίες επείγοντος χαρακτήρος για την επιστροφή του παιδιού.

Αν η δικαστική ή διοικητική αρχή που έχει επιληφθεί δεν έχει αποφασίσει εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων από την έναρξη της διαδικασίας, ο αιτών ή η Κεντρική Αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορούν, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος της Κεντρικής Αρχής του Κράτους από το οποίο προέρχεται η αίτηση, να ζητήσουν επίσημη έκθεση για τους λόγους αυτής της καθυστέρησης. Την απάντηση που θα λάβει η Κεντρική Αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση οφείλει να τη διαβιβάσει στην Κεντρική Αρχή του Κράτους από το οποίο προέρχεται η αίτηση ή, ενδεχομένως, στον αιτούντα.

Άρθρο 12

Εφόσον ένα παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παρά-

νομα κατά την έννοια του άρθρου 3 και από τη μετακίνηση ή κατακράτησή του μέχρι το χρόνο κατάθεσης της αίτησης ενώπιον της δικαστικής ή διοικητικής αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους, όπου βρίσκεται το παιδί, διέρρηξε χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός έτους, η επιληφθείσα αρχή διατάσσει την άμεση επιστροφή του.

Ακόμη κι αν η δικαστική ή διοικητική αρχή επιληφθηκε μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος ενός έτους, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, οφείλει ομοίως να διατάξει την επιστροφή του παιδιού, εκτός αν αποδειχθεί ότι το παιδί έχει ήδη προσαρμοσθεί στο νέο του περιβάλλον.

Εφόσον η δικαστική ή διοικητική αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση έχει λόγους να πιστεύει ότι το παιδί έχει μεταφερθεί σε άλλο Κράτος, μπορεί να αναστείλει τη διαδικασία ή να απορρίψει την αίτηση επιστροφής του παιδιού.

Άρθρο 13

Παρά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, η δικαστική ή διοικητική αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν δεσμεύεται να διατάξει την επιστροφή του παιδιού, εφόσον το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η οργάνωση που αντιτίθεται στην επιστροφή του αποδεικνύει:

α) ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η οργάνωση που είχε τη μέριμνα του προσώπου του παιδιού δεν ασκούσε ουσιαστικά το δικαίωμα επιμέλειας κατά το χρόνο της μετακίνησης ή κατακράτησης ή είχε συναίνεσει στη μετακίνηση ή κατακράτηση αυτήν ή την είχε εγκρίνει εκ των υστέρων ή

β) ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος η επιστροφή του παιδιού να το εκθώσει σε φυσική ή ψυχική δοκιμασία ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο να το περιαγάγει σε μια αφόρητη κατάσταση. Η δικαστική ή διοικητική αρχή μπορεί επίσης να αρνηθεί να διατάξει την επιστροφή του παιδιού, εάν διαπιστώσει ότι το παιδί αντιτίθεται στην επιστροφή του και έχει ήδη την ηλικία και την ωριμότητα που υπαγορεύουν να ληφθεί υπόψη η γνώμη του. Κατά την εκτίμηση των περιστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο αυτό, οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές οφείλουν να λάβουν υπόψη τις πληροφορίες για την κοινωνική κατάσταση του παιδιού που παρέχονται από την Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια υπηρεσία του Κράτους της συνήθους διαμονής του.

Άρθρο 14

Για να διαπιστώσει την ύπαρξη μιας παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησης κατά την έννοια του άρθρου 3, η δικαστική ή διοικητική αρχή του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση μπορούν να λαμβάνουν υπόψη απευθείας το δίκαιο και τις δικαστικές ή διοικητικές αποφάσεις που αναγνωρίζονται επίσημα ή όχι στο Κράτος της συνήθους διαμονής του παιδιού, χωρίς να γίνεται προσφυγή στις ειδικές διαδικασίες, οι οποίες ακολουθούνται αλλιώς για την απόδειξη αυτού του δικαίου ή για την αναγνώριση των αλλοδαπών αποφάσεων.

Άρθρο 15

Οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, πριν διατάξουν την επιστροφή του παιδιού, μπορούν να ζητήσουν από τον αιτούντα να προσκομίσει μια

απόφαση ή ένα πιστοποιητικό των αρχών του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, με το οποίο διαπιστώνεται ότι η μετακίνηση ή η κατακράτηση ήταν παράνομες κατά την έννοια του άρθρου 3 της Σύμβασης, εφόσον αυτή η απόφαση ή αυτό το πιστοποιητικό μπορούν να αποκτηθούν στο Κράτος αυτό. Οι Κεντρικές Αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών παρέχουν, στο μέτρο του δυνατού, συνδρομή στον αιτούντα για να αποκτήσει την απόφαση ή το πιστοποιητικό αυτό.

Άρθρο 16

Αφότου τους γνωστοποιηθεί η παράνομη μετακίνηση ενός παιδιού ή η κατακράτησή του κατά το άρθρο 3, οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους, όπου το παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε, δεν μπορούν να κρίνουν επί του κυρίου θέματος του δικαιώματος της επιμέλειας, μέχρι να διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχει περίπτωση επιστροφής του παιδιού κατά την παρούσα Σύμβαση ή μέχρι να διαρρεύσει εύλογο χρονικό διάστημα χωρίς να υπάρξει αίτηση εφαρμογής της Σύμβασης.

Άρθρο 17

Μόνο το γεγονός ότι μια απόφαση σχετική με την επιμέλεια εκδόθηκε ή μπορεί να αναγνωρισθεί στο Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άρνηση να επιστραφεί το παιδί στα πλαίσια της Σύμβασης αυτής, αλλά οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές του Κράτους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, μπορούν να λάβουν υπόψη το αιτιολογικό αυτής της απόφασης κατά την εφαρμογή της Σύμβασης.

Άρθρο 18

Οι διατάξεις αυτού του κεφαλαίου δεν περιορίζουν την εξουσία της δικαστικής ή διοικητικής αρχής να διατάξει την επιστροφή του παιδιού σε οποιονδήποτε χρόνο.

Άρθρο 19

Απόφαση για την επιστροφή του παιδιού, που εκδόθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης, δεν θίγει το κύριο θέμα του δικαιώματος επιμέλειας.

Άρθρο 20

Η επιστροφή του παιδιού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12, μπορεί να απορριφθεί, εφόσον αυτή δεν επιτρέπεται από τις θεμελιώδεις αρχές του Κράτους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, οι οποίες αναφέρονται στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Άρθρο 21

Αίτηση που αποσκοπεί στην οργάνωση ή την προστασία της ουσιαστικής άσκησης ενός δικαιώματος επικοινωνίας μπορεί να απευθύνεται προς την Κεντρική Αρχή Συμβαλλόμενου Κράτους κατά τον ίδιο τρόπο όπως η αίτηση επιστροφής του παιδιού.

Οι Κεντρικές Αρχές δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 7 για να εξασφαλίσουν την αδιατάρακτη άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας και την πραγματοποίηση κάθε όρου που απαιτείται για την άσκηση του δικαιώματος αυτού και για να άρουν στο μέτρο του δυνατού κάθε εμπόδιο στην άσκηση του δικαιώματος αυτού.

Οι Κεντρικές Αρχές μπορούν, είτε απευθείας είτε μέσω ενδιάμεσων οργάνων, να κινούν ή προωθούν νόμιμες διαδικασίες για να οργανώσουν ή να προστατεύσουν το δικαίωμα επικοινωνίας και τους όρους στους οποίους υπόκειται η άσκηση του δικαιώματος αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Καμιά εγγυοδοσία ή κατάθεση, με οποιαδήποτε ονομασία, δεν μπορεί να επιβληθεί για να διασφαλίσει την πληρωμή των εξόδων και δαπανών στο πλαίσιο των δικαστικών και διοικητικών διαδικασιών που προβλέπονται από τη Σύμβαση.

Άρθρο 23

Καμιά επικύρωση ή παρόμοια διατύπωση δεν απαιτείται στο πλαίσιο αυτής της Σύμβασης.

Άρθρο 24

Κάθε αίτηση, κοινοποίηση ή άλλο έγγραφο διαβιβάζεται στην Κεντρική Αρχή του Κράτους, προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, στη γλώσσα του πρωτοτύπου και συνοδεύονται από μετάφραση στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες αυτού του Κράτους ή, εφόσον η μετάφραση αυτή είναι δύσκολο να γίνει, από μετάφραση στη γαλλική ή αγγλική.

Πάντως ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, κάνοντας χρήση της επιφύλαξης που προβλέπεται στο άρθρο 42, μπορεί να εναντιωθεί στη χρήση ή της γαλλικής ή της αγγλικής γλώσσας σε κάθε αίτηση, κοινοποίηση ή άλλο έγγραφο που απευθύνεται στην Κεντρική του Αρχή.

Άρθρο 25

Οι υπήκοοι ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και τα πρόσωπα που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σ' αυτό το Κράτος, έχουν, για ό,τι αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης, δικαίωμα νομικής και δικαστικής αρωγής σε κάθε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος υπό τις ίδιες προϋποθέσεις σαν να ήταν οι ίδιοι υπήκοοι αυτού του άλλου Κράτους ή είχαν εκεί τη συνήθη διαμονή τους.

Άρθρο 26

Κάθε Κεντρική Αρχή αναλαμβάνει τα έξοδά της, που αφορούν την εφαρμογή της Σύμβασης.

Η Κεντρική Αρχή και οι άλλες δημόσιες υπηρεσίες των Συμβαλλόμενων Κρατών δεν καταλογίζουν κανένα έξοδο σε σχέση με τις αιτήσεις που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή της Σύμβασης. Ιδίως δεν μπορούν να απαιτήσουν από τον αιτούντα την πληρωμή των εξόδων και δαπανών της δίκης ή ενδεχομένως των εξόδων που προκύπτουν από τη σύμπραξη δικηγόρου. Εν τούτοις μπορούν να ζητήσουν την

πληρωμή των δαπανών που προκλήθηκαν ή που θα μπορούσαν να προκληθούν από τις ενέργειες που συνδέονται με την επιστροφή του παιδιού.

Εν τούτοις ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί, κάνοντας χρήση της επιφύλαξης που προβλέπεται στο άρθρο 42, να δηλώσει ότι δεν δεσμεύεται για την πληρωμή των εξόδων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο και συνδέονται με τη σύμβαση δικηγόρου ή νομικού συμβούλου ή για τα δικαστικά έξοδα, παρά μόνο κατά το μέτρο που αυτά τα έξοδα μπορούν να καλυφθούν από το σύστημά του που αφορά τη δωρεάν δικαστική και νομική συνδρομή.

Διατάσσοντας την επιστροφή του παιδιού ή αποφασίζοντας επί του δικαιώματος επικοινωνίας στο πλαίσιο της Σύμβασης, η δικαστική ή διοικητική αρχή μπορεί ενδεχομένως να καταλογίσει σε βάρος του προσώπου που μετακίνησε ή κατακράτησε το παιδί ή παρεμπόδισε την άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας, την πληρωμή όλων των αναγκαίων εξόδων που καταβλήθηκαν, από τον αιτούντα ή στο όνομά του, ιδίως τα έξοδα ταξιδιού, τα έξοδα δικαστικής πληρεξουσιότητας και εκπροσώπησης του αιτούντος, τα έξοδα επιστροφής του παιδιού, καθώς και όλα τα έξοδα και δαπάνες που έγιναν για να εντοπισθεί το παιδί.

Άρθρο 27

Εφόσον είναι προφανές ότι δεν συντρέχουν οι απαιτούμενες από τη Σύμβαση προϋποθέσεις ή ότι η αίτηση είναι αβάσιμη, μια Κεντρική Αρχή δεν δεσμεύεται να κάνει δεκτή μια τέτοια αίτηση. Στην περίπτωση αυτή η Κεντρική Αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει αμέσως τους λόγους της στον αιτούντα ή, ενδεχομένως, στην Κεντρική Αρχή που διαβίβασε την αίτηση.

Άρθρο 28

Μια Κεντρική Αρχή μπορεί να απαιτήσει η αίτηση να συνοδεύεται από γραπτή εξουσιοδότηση με την οποία της παρέχεται η εξουσία να ενεργεί για λογαριασμό του αιτούντος ή να ορίζει πληρεξούσιο που να ενεργεί στο όνομά του.

Άρθρο 29

Η Σύμβαση δεν αποκλείει τη δυνατότητα για το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή την οργάνωση, που ισχυρίζονται ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματος επιμέλειας ή επικοινωνίας κατά την έννοια των άρθρων 3 και 21, να απευθυνθούν απευθείας στις δικαστικές ή διοικητικές αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών κατ' εφαρμογή ή όχι των διατάξεων της Σύμβασης.

Άρθρο 30

Κάθε αίτηση, που υποβάλλεται στην Κεντρική Αρχή ή απευθείας στις δικαστικές ή διοικητικές αρχές ενός Συμβαλλόμενου Κράτους κατ' εφαρμογή της Σύμβασης, καθώς και κάθε έγγραφο ή άλλη κοινοποίηση, που επισυνάπτονται στην αίτηση ή διαβιβάζονται από μια Κεντρική Αρχή, γίνονται δεκτά ενώπιον των δικαστηρίων ή των διοικητικών αρχών των Συμβαλλόμενων Κρατών.

Άρθρο 31

Όταν πρόκειται για ένα Κράτος που έχει για το θέμα

της επιμέλειας των παιδιών δύο ή περισσότερα νομικά συστήματα που εφαρμόζονται σε διάφορες εδαφικές ενότητες:

α) κάθε αναφορά στη συνήθη διαμονή στο Κράτος αυτό αφορά τη συνήθη διαμονή σε μια εδαφική ενότητα αυτού του Κράτους

β) κάθε αναφορά στο δικαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής αφορά το δικαιο της εδαφικής ενότητας, εντός της οποίας έχει το παιδί τη συνήθη διαμονή του.

Άρθρο 32

Όταν πρόκειται για ένα Κράτος που έχει για το θέμα της επιμέλειας των παιδιών δύο ή περισσότερα νομικά συστήματα που εφαρμόζονται σε διάφορες κατηγορίες προσώπων, κάθε αναφορά στο δικαιο του Κράτους αυτού αφορά το νομικό σύστημα που ορίζεται από το δικαιο αυτού του Κράτους.

Άρθρο 33

Ένα Κράτος, εντός του οποίου διάφορες ενότητες έχουν τους δικούς τους νομικούς κανόνες σχετικά με την επιμέλεια των παιδιών, δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τη Σύμβαση στην περίπτωση που ένα Κράτος με ενιαίο νομικό σύστημα δεν θα ήταν υποχρεωμένο να την εφαρμόσει.

Άρθρο 34

Η Σύμβαση αυτή υπερισχύει, στα θέματα επί των οποίων εφαρμόζεται, της Σύμβασης της 5 Οκτωβρίου 1961 που αφορά τη διεθνή δικαιοδοσία των οργάνων και το εφαρμοστέο δικαιο σε θέματα προστασίας ανηλίκων, ως προς τις σχέσεις μεταξύ των Κρατών μελών και στις δύο Συμβάσεις.

Εξάλλου η παρούσα Σύμβαση δεν εμποδίζει την επίκληση ενός άλλου διεθνούς κειμένου που δεσμεύει το Κράτος προέλευσης και το Κράτος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ή την επίκληση του μη συμβατικού δικαίου του τελευταίου αυτού Κράτους για να επιτευχθεί η επιστροφή του παιδιού που μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παράνομα ή για να οργανωθεί το δικαίωμα επικοινωνίας.

Άρθρο 35

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται μεταξύ των Συμβαλλόμενων Κρατών παρά μόνο στις παράνομες απαγωγές και κατακρατήσεις, που έγιναν μετά τη θέση της σε ισχύ στα Κράτη αυτά.

Εάν έχει γίνει μια δήλωση σύμφωνα με τα άρθρα 39 ή 40, η αναφορά σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος που γίνεται στην προηγούμενη παράγραφο λαμβάνεται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα ή στις εδαφικές ενότητες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση.

Άρθρο 36

Η Σύμβαση αυτή δεν εμποδίζει δύο ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη να συμφωνήσουν μεταξύ τους, προς το σκοπό να μειώσουν τους περιορισμούς στους οποίους μπορεί να υπόκειται η επιστροφή του παιδιού, την εξαίρεση εκείνων των διατάξεων της Σύμβασης που μπορούν να προκαλέσουν τέτοιους περιορισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41

Άρθρο 37

Η Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη που ήταν μέλη της Συνδιάσκεψης της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου κατά τη Δέκατη Τέταρτη Σύνοδό της.

Θα επικυρωθεί, θα γίνει αποδεκτή ή θα εγκριθεί και τα έγγραφα της επικύρωσης, της αποδοχής ή της έγκρισης θα κατατεθούν στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Άρθρο 38

Κάθε Κράτος μπορεί να προσχωρήσει στη Σύμβαση.

Το έγγραφο της προσχώρησης θα κατατεθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ στο Κράτος που προσχωρεί την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά την κατάθεση του εγγράφου προσχώρησης.

Η προσχώρηση δεν έχει αποτελέσματα παρά μόνο στις σχέσεις μεταξύ του προσχωρούντος Κράτους και των Συμβαλλόμενων Κρατών που δηλώνουν ότι αποδέχονται αυτήν την προσχώρηση. Μια τέτοια δήλωση πρέπει επίσης να γίνει από κάθε Κράτος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει τη Σύμβαση μετά την προσχώρηση. Η δήλωση αυτή θα κατατεθεί στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών. Το Υπουργείο αυτό θα αποστείλει δια της διπλωματικής οδού επικυρωμένο αντίγραφο σε καθένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ, μεταξύ του προσχωρούντος Κράτους και του Κράτους που δήλωσε ότι αποδέχεται αυτήν την προσχώρηση, την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά την κατάθεση της δήλωσης αποδοχής.

Άρθρο 39

Κάθε Κράτος, κατά το χρόνο της υπογραφής, της επικύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης, μπορεί να δηλώσει ότι η Σύμβαση εκτείνεται στο σύνολο των εδαφών που εκπροσωπεί επί διεθνούς πεδίου ή σε ένα ή περισσότερα από τα εδάφη αυτά. Η δήλωση αυτή επιφέρει αποτελέσματα από το χρονικό σημείο όπου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ γι' αυτό το Κράτος.

Η δήλωση αυτή, καθώς και κάθε μεταγενέστερη επέκταση γνωστοποιούνται στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Άρθρο 40

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος, που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες εδαφικές ενότητες εντός των οποίων εφαρμόζονται διάφορα νομικά συστήματα για τα θέματα που ρυθμίζονται από τη Σύμβαση αυτήν, μπορεί, κατά το χρόνο της υπογραφής, της επικύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης, να δηλώσει ότι η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται σε όλες τις εδαφικές ενότητές του ή μόνο σε μια ή περισσότερες από αυτές και μπορεί κατά πάντα χρόνο να μεταβάλει αυτήν τη δήλωση, κάνοντας μια νέα δήλωση.

Οι δηλώσεις αυτές γνωστοποιούνται στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και αναφέρουν ρητώς τις εδαφικές ενότητες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση.

Όταν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος έχει σύστημα διακυβέρνησης κατά το οποίο η εκτελεστική, η δικαστική και η νομοθετική εξουσία κατανέμονται μεταξύ μιας Κεντρικής Αρχής και άλλων αρχών αυτού του Κράτους, η υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή και έγκριση της Σύμβασης ή η προσχώρηση στη Σύμβαση ή μια δήλωση που γίνεται κατά το άρθρο 40 δεν επιφέρουν κανένα αποτέλεσμα ως προς την εσωτερική κατανομή των εξουσιών εντός του Κράτους αυτού.

Άρθρο 42

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μπορεί, το αργότερο κατά το χρόνο της επικύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης, ή κατά το χρόνο της δήλωσης που γίνεται κατά τα άρθρα 39 ή 40, να κάνει χρήση είτε της μιας είτε και των δύο επιφυλάξεων που προβλέπονται στα άρθρα 24 και 26 παρ. 3. Καμιά άλλη επιφύλαξη δεν γίνεται δεκτή.

Κάθε Κράτος μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλέσει μια επιφύλαξη που είχε κάνει. Η ανάκληση αυτή γνωστοποιείται στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών. Τα αποτελέσματα της επιφύλαξης παύουν την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά τη γνωστοποίηση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 43

Η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά την κατάθεση του τρίτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή προσχώρησης που προβλέπονται από τα άρθρα 37 και 38.

Στη συνέχεια η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ:

- για κάθε Κράτος που επικυρώνει, αποδέχεται, εγκρίνει ή προσχωρεί μεταγενεστέρως, την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του
- για τα εδάφη ή τις εδαφικές ενότητες, όπου η Σύμβαση εκτείνει την εφαρμογή της συμφώνως προς τα άρθρα 39 ή 40, την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στα άρθρα αυτά.

Άρθρο 44

Η Σύμβαση έχει διάρκεια πέντε ετών από την ημερομηνία που τέθηκε σε ισχύ συμφώνως προς το άρθρο 43 παρ. 1, ακόμη και για τα Κράτη τα οποία θα την επικυρώσουν, αποδεχθούν, εγκρίνουν ή θα προσχωρήσουν σ' αυτή μεταγενεστέρως.

Η Σύμβαση ανανεώνεται σιωπηρώς ανά πενταετία, εκτός εάν υπάρξει καταγγελία.

Η καταγγελία γνωστοποιείται τουλάχιστον έξι μήνες πριν την πάροδο της προθεσμίας των πέντε ετών στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.

Η καταγγελία μπορεί να περιορίζεται σε ορισμένα εδάφη ή εδαφικές ενότητες επί των οποίων εφαρμόζεται η Σύμβαση. Η καταγγελία δεν επιφέρει αποτελέσματα παρά μόνο απέναντι στο Κράτος που τη γνωστοποίησε. Η Σύμβαση παραμένει σε ισχύ για τα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Άρθρο 45

Το Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη της Συνδιάσκεψης, καθώς και στα Κράτη που προσχώρησαν στη Σύμβαση συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 38:

1. τις υπογραφές, επικυρώσεις, αποδοχές και εγκρίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 37·
 2. τις προσχωρήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 38·
 3. τη χρονολογία, κατά την οποία η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 43·
 4. τις επεκτάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 39·
 5. τις δηλώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 38 και 40·
 6. τις επιφυλάξεις που προβλέπονται στα άρθρα 24 και 26 παρ. 3 και την ανάκληση των επιφυλάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 42·
 7. τις καταγγελίες που προβλέπονται στο άρθρο 44.
- Για να πιστοποιηθούν τα παραπάνω οι υπογράφοντες

δεόντως εξουσιοδοτημένοι υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Καταρτίσθηκε στη Χάγη στις 25 Οκτωβρίου 1980, σε δύο κείμενα στη γαλλική και αγγλική γλώσσα, που είναι ισοδύναμα, σε ένα πρωτότυπο που κατατέθηκε στα αρχεία της Κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, επικυρωμένο αντίγραφο του οποίου θα επιδοθεί δια της διπλωματικής οδού σε κάθε Κράτος που ήταν μέλος της Συνδιάσκεψης της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου κατά τη Δέκατη Τέταρτη Σύνοδό της.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, της δε κυρούμενης Σύμβασης από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που καθορίζονται στο άρθρο 43 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΒΙΡ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΙΩΑΝ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ